

Den flinke kusk.

Af provst P.K. Poulsen, Grenå

Herfra hvor vi bor, kan vi se en rideskole.

De tilhørende heste går ofte på græs i en fenne 200 meter herfra. Så er der noget, der rykker i en, og man skal lige ned og hilse på.

Så mindes man Prinz. Han spillede en stor rolle i ens tilværelse for 70 år siden, da mine forældre drev en ejendom i Sebstrup. Smut og Prinz hed hestene, men Prinz var mest folkelig og huskes bedst. Den var så smuk og klædte jumben så godt, da vi en sommerdag skulle besøge farbror Marinus i Mejrup. Jumben var en rigtig familievogn. Alle ansigter vendte mod hinanden.

Prinz var forædt og bidrog til hyggen på sin specielle måde.

I Mejrup boede min farbror Marinus. Han ejede et hønseri. Vi var aldeles benovede over, at man sådan kunne have flere hønsehuse. Som om et af slagsen ikke var nok. Ja, mere end rigeligt. Tænk bare på ræven, der gik og luskede. Høns der altid fløj over indhegningen. Lagde æg de besynderligste steder, hvis de da overhovedet lagde nogen.

Nå, Marinus var en rar mand og forærede os 100 kyllinger til hjemturen, måske kun 50. De stod selvfølgelig i bunden af jumben og sagde jep eller pip hele vejen hjem. Det tog lang tid, for Prinz var blevet øm i den ene fod af alle de ubehagelige sten på grusvejen.

Vi andre måtte så øve os i at træde på kassen med kyllingerne med let fod, som om vi også havde ømme fødder.

Sikke en fest dagen derpå ude i gården, hvor en skrukhøne i snor blev væge for de små. Kneb det, kunne den regne med os, der var parate til at risikere liv og lemmer for at bjerge en kylling.

Prinz fik mange rugbrødsskorper den dag og Smut blev loloux, men det er jo den sædvanlige historie. Lige meget om det er heste eller mennesker.

Da jeg blev 11 år flyttede jeg til Møgelvang. Karl Kristensen indgik en aftale med min far om, at jeg fra 1. april 1936 frem til 1. november skulle have 60 kr. plus kost og logi.

Møgelvang var nybyggerområde, tidligere hede. En lang lige grusvej fra Sahlshøj halvvejs til Herrup sorterede gårdene med ca. 11 på den ene side og 8 på den anden. Der var et vist sammenhold. Alle hilste på Karls tjenestdreng, når jeg asede forbi på en gammel damecykel på vej til skole i Djeld.

Præsten kom på besøg. Han kendte også alle. "Kristian er nok dygtig?" spurgte han. "Ja, svarede Karl nølende, "han er da i hvert fald flink." Jeg var ikke tilfreds med svaret.

Det var spændende at køre med Klavs og Musse. Alvoren havde endnu ikke meldt sig. Den indfandt sig undervejs.

Eftersom det var forår, skulle der harves og sås. Jeg tog mig af harvningen. En bestemt metode kaldte vi skakharvning. Det var ikke så ligetil at finde ud af. Gustav Tang og Richard, der boede på den anden side af vejen, studerede stjalent mine talenter. Der var også andre ejere af statshusmandsbrugene, der cyklede forbi. Nogle af dem ville gerne snakke. Det havde jeg ikke tid til. Jeg skulle være med til at Karls statshusmandsbrug blev det mest velholdte. Det kneb fordi jeg var nærsynet, og Klavs kunne ikke lide det lige. Det sås især hen på efteråret, da der skulle pløjes. Føllet kom luskende og bed mig i armen. Jeg skreg og smed tømme og satte efter ham. Det måtte jeg ikke, sagde Karl. Hestene kunne løbe løbsk. Det hørte med til alvoren bag det hele. Furen slog en bugt derved, og jeg lærte at sige grimme ord.

Heldigvis blev det middag en gang imellem. Så skulle vi hjem. Først gik vi til vandtruget. Derfra trak jeg hestene om til stalden. Klavs, der betragtede mig som en jævnbyrdig, gik og nappede i mit håndled, som jeg jo strakte lige i vejret for at holde ham fast i grimen. Jeg måtte sætte mig i respekt og sparkede ham. Det tog han sig ikke af. Så slap jeg Musse. Hun var skikkelig og gik selv om til stalden. Så stillede jeg mig lige foran Klavs, så vi stod næse til mule. Jeg tog dernæst fat med begge hænder, løftede mig op og bed ham eftertrykkeligt i mulen. Han stejlede og daskede efter mig med forbenene. Anna skreg, da hun så, jeg hang og dinglede.

For eftertiden ventede jeg med afstraffelse, til jeg var forbi køkkenvinduet.

Stuehuset var bygget til enden af ko - og svinestald, der modsat sluttede sig til en vinkel-bygning, som udgjorde laden. Hestestalden lå i et hjørne af laden. I og for sig en udmærket bygning. Her var ikke frådset med plads. Fra bryggerset gik man ind i køkkenet, videre ind i stuen, videre ud i forgangen, hvor jeg havde mit værelse. Det var hyggeligt at ligge i sin seng og lytte til samtale og sang, når de havde samtalemøde. Kunne knagerækken ikke bære overtøjet, spurgte gæsterne, om de måtte lægge det på min seng. Ja, selvfølgelig måtte de det. Karl sang for. Det gjorde han godt efter mine begreber. Sådan lærte jeg flere gode salmer og sange.

På loftet var der et lille soveværelse og pigeværelse eller kammer. Sidstnævnte fik jeg overdraget, når vi ingen pige havde. Her var også plads til min lillebror Svend, der sommetider kom og hjalp mig, når Karl var på sygehus. Anna havde hus og børn og var glad for lidt hjælp udefra, og naboerne så beundrende på de to småpurke, der tumlede heste og redskaber på forbilledlig måde.

Karl var knap så tilfreds, når han vendte tilbage, men det var af usaglige grunde. Man skulle nødig tro, han kunne undværes. "Ja, sådan går det, når man ikke selv er hjemme", bemærkede han og kiggede på møgbørens hjul, der

vred sig under kørslen. Det gjorde det også, inden han blev indlagt, men man kan ikke gå og huske på alting.

Pigekammeret havde en heldig - eller uheldig - beliggenhed. Man kunne høre alt, hvad der foregik i stalden. Så stod jeg der midt om natten og bankede på soveværelsesdøren, som var der ildebrand: "Nummer tre er ved at kælle!"
Karl søvnigt: "Gå lige ned og se efter!"

Om vinteren skulle der køres roer ind. Det gik an, selvom hestene frøs og rykkede hamlen itu, da jeg skulle køre fra roekulen. Dog kun én gang. Så fik man da lært at få dem til at rykke langsomt og i takt. Værre var det, når Karl tog i heden ude på den anden side af Sevel Kalkværk. Han huggede lyng. Hen på eftermiddagen skulle jeg hente ham og et læs lyng. Så skulle jeg ud på hovedvejen. Det var koldt, hestene var kåde og ville i galop. Mit instinkt sagde mig, at det var farligt og jeg holdt igen. Dengang fik jeg gode armmuskler.

I al sin barskhed var der noget hyggeligt ved en sådan ekspedition. Turen på brostensvejen var spændende. Lyngen var der ikke meget næring i, hverken for ko eller hest. Strøelse duede det heller ikke til. Møddingen var næsten ikke til at tømme, fordi lyngen filtrerede den sammen. Men det siger noget om, hvor meget man tog med for at få tingene til at gå rundt.

Mange andre heste fulgte. Det må vente til en anden gang. Der skal stå så meget mere i Vinderup Avis end hestesnak.

Ellers går det som med den fåmælte husbond og den ligeså fåmælte karl.

Manden sagde til karlen den 3. november: "Jeg har købt en cykel!"

Den 20. januar: "Min cykel er punkteret".

Karlen: "Jeg siger op til maj!"

Husbond: "Hvorfor det?"

Karlen: "Jeg er træt af al den cykelsnak!"

Grenaa i oktober 2000

P.K. Poulsen .